

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького

Кафедра _____ філософії та педагогіки _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

ветеринарної гігієни, екології та права

Григорій Р. Делецько

(ПІП, підпис)

« 25 » 06 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)
(назва освітнього рівня)
галузь знань _____ 01 «Освіта/Педагогіка»
(назва галузі знань)
спеціальність _____ 017 «Фізична культура і спорт»
(назва спеціальності)
освітня програма _____ «Фізична культура і спорт»
(назва)
вид дисципліни _____ обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

Львів – 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
«Філософія» для студентів
(назва)
першого (бакалаврського) рівня спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»
(освітній рівень) (код та найменування спеціальності)
за освітньою програмою «Фізична культура і спорт»

Укладачі:

старший викладач кафедри філософії та педагогіки
(посада, науковий ступінь та вчене звання)

Бартусяк П. М.
(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри філософії та педагогіки
(назва кафедри)

протокол № 13 від «16» червня 2021 року

завідувач кафедри філософії та педагогіки
(назва кафедри)

(підпис)

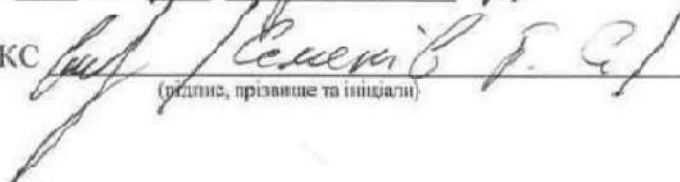
Смолінська О.Є.
(прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією

спеціальності «Фізична культура і спорт»
(назва спеціальності)

протокол № 6 від «23» червня 2021р.

Голова НМКС

(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної

ради факультету ветеринарної гігієни, екології та права
(назва факультету)

протокол № 8 від «24» 06 2021р.

Голова НМРФ

(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету

протокол № 3 від «25» 01 2021р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	4.0/120	4.0/120
Усього годин аудиторної роботи	54	14
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	18	8
• практичні заняття, год.		
• лабораторні заняття, год.		
семінарські заняття, год.	36	6
Усього годин самостійної роботи	66	106
Форма контролю	Залік	Залік

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

для денної форми здобуття освіти – 45%

для заочної форми здобуття освіти – 11,6%

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предмет філософії охоплює найзагальніші риси дійсності, основи буття і пізнання, що вивчаються не безпосередньо, а через узагальнення даних інших наук та осмислення всієї існуючої культури, її світоглядних структур.

Мета навчальної дисципліни – забезпечити засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності; ознайомити із наявними філософськими концепціями, які розкривають поліфонізм та плюралізм філософського мислення; створити умови для формування світоглядно-методологічної культури студентів.

Здобуті знання з «Філософії» є основою для вивчення таких навчальних дисциплін: «психологія»

2.2. Завдання навчальної дисципліни(ЗК, СК(ФК))

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей:

- **загальні компетентності:**
- ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 9 Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

ПРН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення

ПРН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Філософія і коло її проблем	10	2	4			4	10					10
Тема 2. Антична філософія	10	2	4			4	10					10
Тема 3. Філософія Середніх віків і Ренесансу	10	2	4			4	10					10
Тема 4. Філософія Нового часу. Сучасна світова філософія.	10	2	4			4	10					10
Тема 5. Філософська онтологія	10	2	4			4	10	2				8
Тема 6. Гносеологія та епістемологія	10	2	4			4	10	2	2			6
Тема 7. Філософія науки	10	2	4			4	10	2	2			6
Тема 8. Проблема свідомості у сучасній філософії і науці	20	4	8			8	20	2	2			16
Інші види самостійної роботи	30					30	30					30
ВСЬОГО	120	18	36			66	120	8	6			106

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1.	Тема: «Філософія і коло її проблем» Філософія та її предмет. Філософія як частина культури людства. Феномен світогляду: структура, рівні, історичні типи. Об'єктивно-загальне і особистісне в філософських розмислах. Предмет філософії. Реальний, об'єктивний зміст філософських концепцій та інтерпретації історичних контекстів. «Естетичне» та «пізнавальне» у відносинах «людина – світ». «Реальність» у філософії.	2	
2.	Тема: «Антична філософія» Передумови виникнення філософії в Античній Греції. Досократики. Класичний період давньогрецької філософії (Сократ, Платон, Аристотель). Атомізм Демокрита, Епікура та Лукреція. Стоїки. Елліністична філософія. Неоплатонізм.	2	
3.	Тема: «Філософія Середніх віків і Ренесансу» Особливості формування християнської філософії. Патристика. Схоластика. Теоцентризм. Особливості епохи Ренесансу.	2	
4.	Тема: «Філософія Нового часу. Сучасна світова філософія» Передумови формування філософії Нового часу. Ф. Бекон – засновник емпіричного природознавства. Філософська концепція Р. Декарта, Б. Спінози, Г. Ляйбніца. Філософські ідеї епохи Просвітництва. Німецька класична філософія. Позитивізм. Філософія Ніцше. Філософія еволюції А. Бергсона. Екзистенціалізм. Постмодернізм.	2	
5.	Тема: «Філософська онтологія» Онтологія – філософське вчення про буття. Основні категорії онтології. Рух як загальний спосіб існування світу. Проблема руху, простору та часу в філософії.	2	2
6.	Тема: «Гносеологія та епістемологія» Проблема істини в теорії пізнання. Роль чуттєвого і раціонального, логіки та інтуїції у пізнанні. Специфіка, рівні, форми і методи наукового пізнання. Емпіричний і теоретичний рівні наукового пізнання, їхні форми: проблема, ідея, гіпотеза, теорія. Методологія і методи наукового пізнання.	2	2
7.	Тема: «Філософія науки» Наука як культурний та цивілізаційний феномен. Феномен науки. Наука як система знань. Світоглядні та методологічні проблеми науки.	2	2
8.	Тема: «Проблема свідомості у сучасній філософії і науці» Проблема свідомості у філософії. Проблема походження свідомості. Свідомість як реальність ідеального. Індивідуальне, колективне та символічне в історичних концепціях свідомості.	4	2
ВСЬОГО		18	8

3.3. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1.	Тема: «Філософія і коло її проблем» Співвідношення «людина – світ» як визначальний предмет філософського осмислення. Філософія як частина культури людства. Специфіка філософського знання.	4	
2.	Тема: «Антична філософія» Передумови виникнення філософії в Античній Греції. Досократики. Класичний період давньогрецької філософії (Сократ, Платон, Аристотель). Елліністична філософія.	4	
3.	Тема: «Філософія Середніх віків і Ренесансу» Особливості формування християнської філософії. Патристика. Схоластика. Теоцентризм. Особливості епохи Ренесансу.	4	
4.	Тема: «Філософія Нового часу. Сучасна світова філософія» Передумови формування філософії Нового часу. Ф. Бекон – засновник емпіричного природознавства. Філософська концепція Р. Декарта, Б. Спінози, Г. Ляйбніца. Філософські ідеї епохи Просвітництва. Німецька класична філософія. Позитивізм. Філософія Ніцше. Філософія еволюції А. Бергсона. Екзистенціалізм. Постмодернізм.	4	
5.	Тема: «Філософська онтологія» Онтологія – філософське вчення про буття. Основні категорії онтології. Рух як загальний спосіб існування світу.	4	
6.	Тема: «Гносеологія та епістемологія» Проблема істини в теорії пізнання. Роль чуттєвого і раціонального, логіки та інтуїції у пізнанні. Специфіка, рівні, форми і методи наукового пізнання. Емпіричний і теоретичний рівні наукового пізнання, їхні форми: проблема, ідея, гіпотеза, теорія.	4	2
7.	Тема: «Філософія науки» Наука як культурний та цивілізаційний феномен. Феномен науки. Наука як система знань. Світоглядні та методологічні проблеми науки.	4	2
8.	Тема: «Проблема свідомості у сучасній філософії і науці» Проблема свідомості у філософії. Проблема походження свідомості. Індивідуальне, колективне та символічне в історичних концепціях свідомості.	8	2
ВСЬОГО		36	6

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Тема: «Філософія і коло її проблем» Філософія як частина культури людства. Специфіка філософського знання.	4	10
2.	Тема: «Антична філософія» Досократики. Класичний період давньогрецької філософії (Сократ, Платон, Аристотель). Елліністична філософія.	4	10
3.	Тема: «Філософія Середніх віків і Ренесансу» Патристика. Схоластика. Теоцентризм. Особливості епохи Ренесансу.	4	10

4.	Тема: «Філософія Нового часу. Сучасна світова філософія» Ф. Бекон – засновник емпіричного природознавства. Філософська концепція Р. Декарта, Б. Спінози, Г. Ляйбніца. Філософські ідеї епохи Просвітництва. Німецька класична філософія. Позитивізм. Філософія Ніцше. Філософія еволюції А. Бергсона. Екзистенціалізм. Постмодернізм.	4	10
5.	Тема: «Філософська онтологія» Основні категорії онтології. Рух як загальний спосіб існування світу.	4	8
6.	Тема: «Гносеологія та епістемологія» Роль чуттєвого і раціонального, логіки та інтуїції у пізнанні. Специфіка, рівні, форми і методи наукового пізнання. Емпіричний і теоретичний рівні наукового пізнання, їхні форми: проблема, ідея, гіпотеза, теорія.	4	6
7.	Тема: «Філософія науки» Феномен науки. Наука як система знань. Світоглядні та методологічні проблеми науки.	4	6
8.	Тема: «Проблема свідомості у сучасній філософії і науці» Проблема походження свідомості. Індивідуальне, колективне та символічне в історичних концепціях свідомості.	8	16
9.	Інші види самостійної роботи	30	30
ВСЬОГО		66	106

1. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

З метою покращення успішності здобувачів вищої освіти та підвищення його балів за поточний контроль, протягом семестру їм можуть бути додатково надані індивідуальні завдання, що передбачають написання есе (письмова робота з індивідуальною позицією автора у вільному вигляді) на визначену тематику.

Теми есе з навчальної дисципліни «Філософії»:

1. Філософія в системі культури.
2. Філософія та світогляд.
3. Історичні типи світогляду.
4. Роль особистості філософа у філософії.
5. Філософія як наука в історико-філософському контексті..
6. Метафізика та гносеологія в історії філософії.
7. Філософія у системі наук.
8. Ідеї філософії у формуванні науки
9. Полісний устрій та суспільне життя стародавніх греків
10. Філософські вчення іонійських міст Малої Азії
11. Матеріалістичні тенденції античної натурфілософії
12. Життя та філософія Сократа
13. Антична філософія: Сократ, Платон, Аристотель
14. Еллінська та римська філософія
15. Середньовічна світоглядно-філософська парадигма
16. Томістська доктрина середньовічної філософії.
17. Апофатичне» богослов'я та екзегетика.
18. Містика у філософських побудовах пізньої схоластики
19. Негативна теологія Івана Скота Еріугени
20. Томізм як релігійно – філософське вчення.
21. Філософська освіта у Середньовіччі.
22. Філософія Відродження
23. Філософські течії XXVII - XVIII ст.
24. Гуманізм епохи Відродження
25. Проблема методу як фундаментальна проблема західноєвропейської філософії

26. Проблема субстанції у Новому часі
27. Раціоналізм Р.Декарта
28. Ф.Бекон: емпіризм як традиція
29. «Коперніканський переворот» у філософії
30. Пізнання в концепції І.Канта
31. «Практична» філософія І.Канта
32. Філософія Ф.Шеллінга
33. Екзистенціальна філософія.
34. Філософські основи феноменології
35. Філософські течії ХХ ст.
36. Філософські погляди А.Шопенгауера
37. Екзистенціалізм С.К'єркегора
38. «Філософія життя» як напрям некласичної філософії.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Словесні, наочні, практичні методи навчання. Організаційні методи навчання: викладання філософії як творчий вияв, культура, мислення викладача, і викладання філософії як праця над авторськими теоріями та філософськими поняттями.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Опитування, тестовий контроль, підготовка есе.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання студентів денної форми здобуття освіти

Максимальна кількість балів за дисципліну «Філософія», яку може отримати студент протягом семестру за всі види навчальної роботи, становить **100 балів**.

Результати екзаменаційного контролю оцінюються за 50 - бальною шкалою. Підсумкове оцінювання за результатами вивчення дисципліни здійснюється за 100 бальною шкалою з урахуванням результатів поточного та екзаменаційного контролю. При цьому максимально 50 балів студент може отримати за результатами поточного оцінювання та 50 балів - за результатами складання екзамену. Для переведення результатів поточного контролю за чотирибальною шкалою у 50 - бальну шкалу використовується така формула:

$$ПК = \frac{50 * CA3}{5}$$

де ПК - результати поточного контролю за 50 - бальною шкалою; CA3 - середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок під час поточного контролю за чотирибальною шкалою. 16 Результати поточного контролю можуть бути змінені за рахунок заохочувальних балів: - студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру додається 2 бали; - за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях додається 2 бали, за участь у таких же заходах на регіональному чи загальнодержавному рівні додається 5 балів; - за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

Таблиця 1. Шкала оцінювання успішності студентів

За 100- бальною шкалою	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен, диференційований залік	Залік	
90-100	Відмінно	Зараховано	A
82-89			B

74-81	Добре		C
64-73	Задовільно		D
60-63			E
35-59	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання		FX
0-34	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F

Критерії оцінювання за 4-ох бальною шкалою

Оцінка	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
2 (незадовільно)	Студент (студентка) розрізняє об'єкти вивчення, відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, з допомогою викладача виконує елементарні завдання
3 (задовільно)	Студент (студентка) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію; здатний(а) з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило; відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
4 (добре)	Студент (студентка) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, контролює власні навчальні дії; він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності.
5 (відмінно)	Студент (студентка) має повні, міцні, глибокі, гнучкі знання, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльності, стандартних і нестандартних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

8. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Костенко В.Г. Філософія. Навчальний посібник. Гриф Міністерства освіти і науки України. Львів, 2008.
2. Костенко В.Г. Філософія. Кредитно-модульний курс. Львів, 2009.
3. Костенко В.Г., Голубовська О.В., Параняк П.Р. Філософія. Тести і логічні вправи. Львів, 2014.
4. Костенко В.Г. Філософські проблеми сучасної біології та медицини. Львів, 2011.
5. Костенко В.Г. Видатні постаті української філософії. Львів, 2003.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Хамітов Н. Історія філософії проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології. Навчальний посібник зі словником. Київ, 2016
2. Петрушенко В. Л. Філософія Курс лекцій. Львів, 2001.

3. Філософія Підручник за ред. О.П. Сидоренка. К. «Знання», 2009. 850 с.
4. Кривуля О. М. Філософія Навчальний посібник. Харків ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010.
5. Подольська Є. А. Філософія. Підручник Київ Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006

Допоміжна

1. Історія філософії України. Хрестоматія Навчальний посібник. Упорядники М.В. Тарасенко, М.Ю. Русин, А.К. Бичко та ін. К. Либідь, 1993. 560 с.
2. Людина і довкілля У 2 кн. Упоряд., автор вступ. Розділів, біогр. Довідок та коментарів В.С. Крисаченко. К. Заповіт, 1995. 390 с.
3. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія Навчальний посібник / Упорядник В. Лях. К. Либідь 1996. 384 с.
4. Філософський словник. За ред. В.І Шинкарука. К., 1986. 594 с.
5. Філософський словник. К., 1997. 500 с.
6. Горак Г.І. Філософія Курс лекцій. К. Вілбор, 1998. 272 с.
7. Роже Каратини. Введение в философию. М. Изд-во Эксмо, 2003. 736 с.
8. Шинкарук В.І. Філософія і сучасні історичні реалії. *Філософська і соціологічна думка*. 1992. № 4.
9. Мамардашвили М.К. Как я понимаю философию. М., 1990.
10. Делез Ж., Гваттари Ф. Что такое философия? М., СПб., 1998.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html>
2. Електронна бібліотека з філософії. – Режим доступу: <http://filosof.historic.ru/>
3. Архів класичної філософської літератури. – Режим доступу: http://abuss.narod.ru/Biblio/philo_zip.htm